

Takže, jaká je realita života v Bakanja centre očima dobrovolníka po dvou měsících? Pořád to jde. Ba ne, mám se fakt dobře, na tom se nic nezměnilo. Akorát kluci občas vážně zlobí, občas jsem večer fakt dost unavená a musela jsem konstatovat, že můj den 48 hodin nemá... ☺

POZDRAV Z KONGA- PODRUHÉ

Tak vás zdravím podruhé. Tentokrát vás nechci moc zahlcovat mými aktivitami, jak tomu bylo minule. Nedávno jsem si po sobě totiž četla svůj první dopis a úplně jsem se lekla. Vyplynulo z toho, že jsem děsně zaneprázdněná od pěti do noci, že vůbec nejsem unavená, že má můj den 48 hodin, že jsou kluci pořád hodní a že vůbec nezlobí...

Takže, jaká je realita života v Bakanja centre (očima dobrovolníka po dvou měsících)? Pořád to jde ☺. Ba ne, mám se fakt dobře, na tom se nic nezměnilo. Akorát kluci občas vážně zlobí, občas jsem večer fakt dost unavená a musím konstatovat, že můj den 48 hodin nemá...

Po dvou měsících, co jsem tady, už kluky docela znám, dalo by se říct. Některé jen trochu, některé tak normálně a pár z nich docela dost. Jsou to hlavně ti větší, kteří za mnou často chodí a ptají se na různé věci a vyprávějí mi o sobě. Tak třeba jeden z těch největších, dvacetiletý Tshilombo, který je v druhé třídě „rattrapage“ (v češtině něco jako *dohánění*, takové třídy jsou tu dvě, kde jsou větší kluci, kteří neumí číst a psát. V první třídě rattrapage jsou kluci kolem 13, 14 let a úroveň této třídy koresponduje s 1. a 2. třídou základní školy. A v druhé třídě rattrapage kluci kolem 16, 17 a úroveň koresponduje s 3. a 4. třídou). No a tenhle Tshilombo byl od roku 2000 na ulici. Jsem s ním každé pondělí a pátek, kdy

procvičujeme čtení a psaní. Když jsem s ním byla poprvé a řekla jsem mu, ať mi přečte MA a on řekl LA? LO a on řekl NE?, tak jsem si nebyla jistá, jestli to pro mě nebude moc těžký oříšek. Teď už je schopný přečíst větu a občas i něco napsat. Do školy totiž už chodil a to před deseti lety tady v Bakanja. Po pár týdnech mi řekl, že jsem jeho kamarádka a začal mi vyprávět svůj životní příběh. Pochytila jsem spíš jen takové střípky jeho života, polovina z toho byla totiž ve svahilštině. Od roku 2000 byl na ulici, po roce se dostal do Bakanja centre, kde ale moc dlouho nevydržel a utekl zase na ulici. No a v roce 2008 se dostal do nějaké rvačky ve městě, kde zranil jednoho Číňana. A dva roky byl ve vězení. Bylo to prý strašné, nechtěl o tom moc mluvit. No a teď je tady v Bakanja.

Jinak každé úterý a čtvrtek dopoledne jsem se třemi nejmenšími z první třídy, kteří jsou opravdu ještě malí a absolutně nestíhají rytmus třídy. Je to pro ně něco jako hra, když se jim prostě nechce hrát, tak vypnou a ze třídy buď utečou, nebo vůbec nevnímají. Tak spolu opakujeme, píšeme barvičkami MA, ME, MI... a jsou spokojení. První třída je vůbec taková krizová, je tam šedesát kluků a z toho velká skupina takových, kteří byli ještě před pár měsíci (ne-li před pár týdny) na ulici. Tak se nevidím, že mají pořád tendenci utíkat, sedět každý den ve třídě se jim moc nezamlouvá...

Taky tu vedeme s klukama různé debaty. Občas jen tak o Kongu, České republice, o rozdílech mezi zeměmi, lidmi. Už jsme tu měli i debaty teologické, kdy se mě třeba ptali, proč není Josef král nebes, když je Maria královna. Taky jsme se bavili o svatbě, o vztazích a podobných věcech, ptali se mě, kolik bych chtěla mých dětí. Já říkám, že čtyři a oni na to, že je to stejně

jedno, že přece manžel rozhoduje, kolik jich bude chtít mít. S malými jsou to témata jiná. Hračky, brusle, bonbony. Ale taky se zajímají o Českou republiku. Minulý týden se mě malý Leon, když jsme spolu jen my dva zdobili knihovnu, zeptal, jestli bude moct odjet se mnou, že by moc rád. Že se zeptá pana ředitele a jestli bude souhlasit, tak pojede. Jestli ne, tak bude muset zůstat. Takovýchle rozhovory pro mě nejsou úplně nejjednodušší. Nebo jsem takhle jednomu z malých kluků vysvětlovala, že si hračky z knihovny můžou půjčovat i děti, které nejsou na internátě. Říkám mu, že děti z okolí nemají doma nic, jsou to děti z těch nejchudších domků. On mi na to odpověděl: „Ale mají rodinu...“

Když už jsme u těch debat, tak nesmím zapomenout zmínit nabídky k sňatku. Ještě nikdy jsem si nepřipadala tak žádaná. Jsou tu tací, kteří na to jdou strategicky, tzn., že za mnou zajdou po deváté hodině večerní, když není nikdy jiný nablízku a vyznají mi lásku. Teď před chvílí tu byl zrovna Gothie, už třetí den mi pořád hlásil, že má něco na srdci, co mi řekne, až nebude nikdo poslouchat. Dneska vycítil příležitost, vyhnal všechny z bezprostřední blízkosti a řekl mi, že bych s ním měla začít chodit. Jiní mě o ruku žádají jen tak mimochodem. Jeden z těch menších mi oznámil, že když ho odmítla Markéta (dobrovolnice, která tu byla přede mnou), tak si ho budu muset vzít já. Další mi řekl, že má takovou misi a to oženit se s běloškou. A co že si o tom myslím. Tak jsem mu řekla, ať jede do Jihoafrické republiky, že to není zas tak daleko a bělošek je tam spousta.

Na druhou stranu se ale třeba stane, že mi vyznají lásku a za pár minut, když se jim něco nelíbí, je ze mě „sorcier“ (=čaroděj).

Taky jsem byla u kluků v „kuchyni“. Připravovala jsem s nimi bukari, kaši z kukuřičné mouky a vody (jediné dvě ingredience) pro 73 osob, vařili jsme ho v jediném obrovském hrnci. Pak jsme společně stolovali,

seděli na barelech a jedli rybu a bukari se zeleninovou omáčkou (zelenina z místní zahrady). Jedli jsme samozřejmě rukama, kluci to ani jinak neumí. Ale musím upřímně konstatovat, že to bylo fakt dobré! Ale jíst to každý den, nevím nevím. Jejich nedělní večere je ale výborná. Místo ryby mají kuře, které jsem chutnala a ještě teď se mi na něj sbíhají sliny...

Taky bych se chtěla zaměřit na knihovnu. Věděla jsem, že tu budu pracovat i v knihovně, se kterou tu přede mnou začaly české dobrovolnice. Pod pojmem „práce v knihovně“ jsem si ale představovala něco poněkud jiného, než jaká je realita. Představovala jsem si něco jako studovnu, kde si kluci v klidu čtou, zkrátka oázu ticha a míru. No a ono ne. Knihovna je velká místnost plná her a pár knih. Jsou tu kolečkové brusle, lego, spousta puzzlí, stolní hry, karty, maňásci, roboti, plyšáci, studijní materiály, zkrátka (skoro) všechno, na co si malé dítě vzpomene. Otevíráme ji pravidelně v úterý, čtvrtek a v sobotu odpoledne. Občas, když třeba hodně prší, tak tam s klukama kreslíme nebo si čteme i v pátek a v neděli. Otevíráme ji v půl čtvrté. A už ve tři, kdy končí vyučování, jsou kluci před knihovnou a nedočkavě volají „brusleeee“ (ve francouzštině, česky zatím úplně neumí). Kolem půl odemykám a kluci se s řevem nahrnou dovnitř. No, klidné to úplně není. Teď už v tom začínáme mít s Kathleen, belgickou dobrovolnicí, která je tu se mnou, trochu systém. Nejdřív se určí zodpovědná

osoba za brusle, je to vždycky jeden z větších kluků, brusle vyneseme ven a polovina kluků zůstane venku. Druhá polovina se nahrne dovnitř. Systém je takový, že si píšeme jméno každého kluka a hru, kterou si půjčuje. A při vrácení jeho jméno škrtneme. Když vám stojí u pultu 15 malých kluků a jeden přes druhého křičí „vláčeek“, „puzzleee“, „robooot“, tak tento systém udržet úplně jednoduché není. Ale abych zase nepřeháněla. Už začínají říkat „prosím“ a „děkuji“ a některé dny se to oáze klidu a míru vcelku blíží. Třeba včera jsme spolu

v knihovně vyráběli dárek pro maman Anie, belgickou dobrovolnici-doktorku, která tu je už sedm let a zítra budeme slavit její narozeniny (74 let). Pak jsem vzala dvě kytary a tam tam (buben) a nacvičovali jsme písničku „Joyeux anniversaire, maman Anie...“ (Všechno nejlepší maman Anie...). Amada, jeden z větších kluků, kterého učím kytaru, hrál taky, bylo to super. Takže i v knihovně se dá prožít klidný čas. Včera jsme tu měli oslavu narozenin, s klukama jsme hráli a zpívali tu písničku „Joyeux anniversaire, maman

Anie...“, měli jsme všichni bílá trika a kravaty a připadali jsme si jako skutečná kapela! Večer byl super, vtipy, scénky a po desáté hodině tanec. To nemělo chybu, začínám mít pocit, že se tu třeba i naučím tancovat. Konžská hudba je skvělá, konžský tanec srandovní, ale docela mi jde☺.

Nevím, jestli se v českých médiích objevila zmínka o tom, že tu byly včera (28/11) volby. No v každém případě tu měsíc probíhala předvolební kampaň. Jednu sobotu jsme byli pozvaní do města na večeři k rodině francouzských dobrovolníků, byl to parádní večer. A asi kolem půl desáté nám zazvonil telefon, volal otec Eric, salesián, že jsou ve městě nepokoje, ať si dáváme pozor. Po chvíli přišla zpráva z belgického konzulátu, ať nevycházíme a jsme opatrní.

Po desáté jsme nasedli do auta, zamkli dveře a pomalu vyrazili směr Bakanja. Ve městě byl úplný klid, jenom kousek od Bakanja jsme potkaly uprostřed silnice obří shořelý převrácený djEEP... No a včera se odvolilo. Proběhlo to relativně v klidu, až na pár menších nepokojů, hlavně v Kinshase, tady ne. Na výsledek voleb jsem vážně zvědavá, vzhledem k tomu, že ke mně dneska přišel hrdě jeden kluk, o kterém 100 % vím, že mu 18 ještě nebylo a ukazoval mi černý palec- znamení, že odvolil (inkoustové znamení, aby ten daný člověk nemohl znovu volit, které vám vydrží několik dní a nejde smýt). Pak vytáhl kartu voliče s datem narození 1. 1. 1993. Já vím, že se narodil v květnu 1994 (byla jsem si to i ověřovat v místní sociální kanceláři). Tak uvidíme...

Věčným místním problémem je nadměrná konzumace marihuany. Jedna „porce“ stojí 100 konžských franků (1 dolar= 900 konžských franků) a prodává se to tu na každém kroku, přímo za naším centrem to prodává jedna „mama“. Vzhledem k tomu, že to stojí stejně jako bonbony (ne-li míň), tak to tu konzumuje lidí opravdu hodně. Kluci z našeho centra, jakožto kluci vyrostlí na ulici jakbysmet. Dneska jsem byla v depu s oblečením s Derickem, jedním 18iletým klukem, který bývá pod vlivem marihuany dost často. Na ulici je od deseti let a od deseti let ji začal kouřit.

Nesmím zapomenout zmínit divadelní festival. Jeden Francouz, co sem přijel na pár dní

pracovat na stavebním projektu, nás upozornil, že ve městě probíhá týdenní divadelní festival. A to v sale d'étoile, francouzském kulturním středisku města. Ještě v životě jsem na žádném divadelním festivalu nebyla, tak je to takové komické, poprvé na festivalu divadla- a to v Kongu. Bylo to pěkné, viděli jsme dva divadelní kusy, první kousek bylo divadlo jednoho herce, probíral politiky, revoluci a podobné věci. Druhé představení jsem téměř celé prospala, byli to umělci z Kinshasy, kteří jen seděli na židli a text četli

z papírů. Po divadle nás ale čekalo občerstvení, pivo, popcorn a masové kuličky, vše zdarma,

tak jsem na ten nepovedený kousek zapomněla.

Můj fotbalový vzestup začal trochu stagnovat (i když zrovna dneska jsem měla soukromý trénink), ale zato se tu začíná rozjíždět moje jiná kariéra. A to basketbalová. Teď teda taky trochu stagnuje, už 2. den jsme bez míče. Jediný, co tu byl (ten, co jsem přivezla já), je děravý. Tak budeme muset koupit nový. Ti z vás, kteří mě někdy viděli hrát basketbal, se asi nechápavě usmívají. Ale vážně, talent ve mně někde dřímá, mám tu tři trenéry, kluky, které učím angličtinu a kytaru a Taky jsme se s nejmenšími kluky vydaly s Kathleen na výlet. Bylo to super, navštívili jsme okolní

vesnice, zpívali, hráli „Nálet“ a "Jakou barvu má". Měli jsme s sebou provaz na skákání, frisbee, sušenky, bonbony a vodu. No začátek byl zcela ideální, pak se v klukách zase projevila jejich divokost, trochu zlobili (jeden začne, druhý se přidá, třetí ho brání, čtvrtý se začne prát...), ale nakonec se všechno urovnalo a bylo to zase idylické.

Je toho ještě hodně, co bych vám chtěla sdělit. Je toho tolik, že nevím, kde to uchopit a asi si to nechám nejdřív rozležet v hlavě. Zkrátka vás všechny moc zdravím z Konga, země, kde jsou lidi stejní, jako u nás, jsou sice většinou chudší, za to se ale víc smějí, země, kde skoro nikdo neumí řídit, kde ale skoro všichni řídí, země, kde může volit snad každý, kdo si koupí kartu voliče, země, kde buď prší a je teplo, nebo neprší a je teplo. Země, kde se mi líbí.

A znovu: Bohu díky za vaše modlitby, za to, že si na mě/nás tady občas vzpomenete. A prosím vás: nepřestávejte! Taky na vás myslím. Tak se zatím mějte krásně!